

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Gazdasági körkép

Mindenki lép egyet

Ecsetek, gépek, emberek

Új év és új ötéves terv kezdődött. Ma már mindenki tudja, hogy mi a feladata az elkövetkező fél évtizedben, s azt is, hogy ez nem kevés. A megyei pártbizottság állásfoglalása szerint el kell érni, hogy a népgazdasági előirányzatokkal összhangban gyorsuljon a megye gazdasági fejlődésének üteme. Erősödjenek az intenzív jegyek, javuljon a munka termelékenysége, főként a termelés hatékonysága. Minden lehetséges erőfeszítéssel arra kell fordítani, hogy a súlyponti területek, a versenyképes exportot bonyolító iparágak anyagi-technikai bázisának fejlesztése a szűkebb pénzügyi feltételek mellett is töretlen legyen.

Milyen alapokkal rendelkeznek és milyen tervekkel várják az új esztendő a gazdálkodó egységek? Erről tájékoztatjuk olvasóinkat gazdasági körképünkben.

Élet, erő, egészség

A Csongrád megyei Tejipari Vállalat termékei tulajdonképpen nem szorulnának reklámra, hiszen mindenki tudja, még a legkisebbek is, hogy a tej, és a tejtermékek is, szóval hogy a tej: élet, erő, egészség. A korszerű táplálkozásért folytatott, nyugodtan mondhatni, társadalmi harc élen leginkább a tejipari vállalatok állnak. Természetes persze, hogy "háttérpar" azaz megfelelő mennyiségű alapanyagot előállító mezőgazdaság nélkül nem boidogulhatnának.

Elmúlt évről elmondható — és ez örvéndetes —, hogy a tejfelvásárlás és átvétel a nagyüzemekről és az egyéni, illetve háztáji gazdaságokról egyaránt zavartalan volt. 1980-ban rekordot ért el a vállalat, 150 millió liter tejet vásárolt fel. Termelési tervét néhány fontos termékből teljesítette. Trappista sajtjából 113, vajból 115, takarmánytejporból 140, krémfehérsajtjából 115 százalékos eredménnyel dicsekedhet.

Probléma viszont, hogy az úgynevezett belföldi értékesítési tervet, melynek 10 százalékos növekedését terveztek az elmúlt évben, nem sikerült teljesíteniük. Hogy kiből van a hiba, bennünk, fogyasztókban, a propaganda hiányában, vagy egyszerűen csak a megcsontosodottan rossz étkezési szokásokban, nem tudni...

Népszerűek és változatlanul azok a vállalat termékei a külpiacokon. Tökés piácon talált gazdára 2600 tonna krémfehérsajt, 84 tonna trappista sajt és 1280 tonna takarmánytejpör.

Kedvező jelenség, hogy a határmenti árucserreforgalomba bekapcsolódott, s ma már jelentős erőfeszítéssel ott a tejipar. Az elmúlt év utolsó negyedében Zomborba és Szabadkára 2 millió 591 ezer liter tejet szállítottak át.

Eredménytervét sikerült a vállalatnak jelentősen túlteljesíteni. A négy termelőüzem karácsonykor és az újévi ünnepek idején is dolgozott. A hagyományos termékek mellett krémfehérsajt, trappista sajt, takarmánytejpör

és vaját állítottak elő. Bizarkodva tekintenek az új esztendő, s egyben a VI. ötéves terv elé. Számításaik szerint ebben az esztendőben 5 millió liter tejjel többet vásárolnak fel. Úgy tervezik, hogy a belföldi fogyasztás mértéke 5 százalékkal növekszik. Exporttermékeik volumenét is bővíteni akarják, az eddigi mennyiséget annak egyötödével növelik.

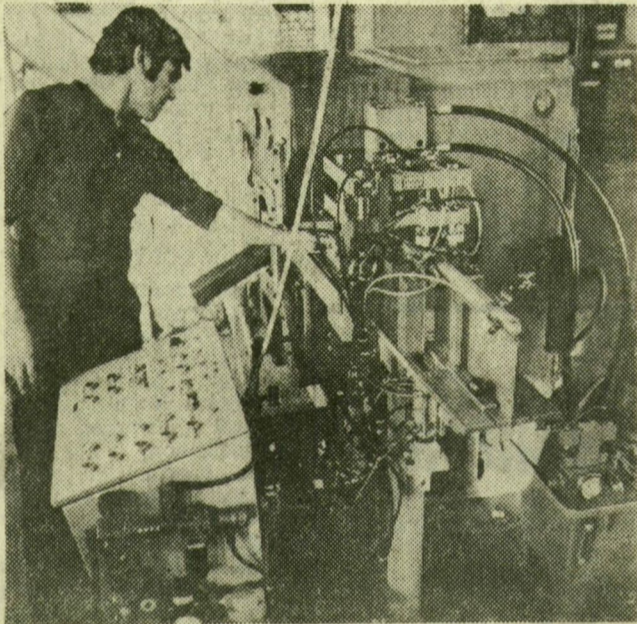
Természetesen a távolabbi jövőre is gondolnak. Négy-száz millió forintot fordít a vállalat a rekonstrukció finanszírozására. A kisteleki üzem, melyet nem véletlenül minősített úgy a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, hogy az elmúlt öt év egyik legsikeresebb élelmiszeripari beruházása, bővíteni fogják. Bácsbokodon új üzemcsarnok épül. A szegedi és makói üzemet felújítják.

A Csongrád megyei Tejipari Vállalat mindig is élen járt a technológia korszerűsítésében. S miután tudják, hogy a következő tervciklus döntően az emberi tényezőre, egyszerű szavakkal a találmányokra, az emberi észre épül, folytatják technológiai kísérleteiket is, hogy az élelmiszerboltok polcain egyre több tejipari termék legyen, nőjön a választék.

Tízmilliós gyorslista

A tavalyinál kedvezőbb időjárást kívánunk magunknak most a gazdaságokban és olyan gabonatermést, mint a hátunk mögött hagvott esztendőben. Persze, ilyen és hasonló fohások minden év kezdetekor elhangzanak a reménykedő gazda szájából, s bizony keveset haladnának előbbre, ha a megvalósításért nem tennének meg mindent. A térszerte, szakszervezetekben, állami gazdaságokban is a terv szerint dolgoznak. Még akkor is, ha szóbeszéd szerint sokszor az idő a gazda, s a határmentiek sorát az időjárás szabja meg. A jó szakember hallgat a tudományra, figyelembe veszi a meteorológusok megállapításait, s ugyanakkor titokban reménykedik, hogy most biztos bejön a számítása. Úgy, mint például a szőregi Tisza-Maros Szög Tsz.-ben. A négy-falut összefogó gazdaságban az idén az időjárástól kevesebb szeszélyességet várnak. Egyenletes, az év szaknak megfelelő esőkkel.

Bár éppenséggel panaszra okuk nem lehet a múlt év eredményeire, mert a tervezettnél több lesz a nyereségük, de ami

Nagy László felvétele

Teljes kapacitással kezdődött meg a munka a Szegedi Ecset- és Seprűgyárban is az új év első munkanapján. A Német Szövetségi Köztársaságból importált hüvelygyártó automata 18 ezer darab ecsetkelléket készített el az első műszakban, a dolgozók jó munkájával

Gyufatörténet

Sikeres évet zártak a gyufagyárban is, s nemcsak tavaly vizsgáltak jól, hanem az egész ötéves tervidőszakban. Amíg öt év alatt létszámuk több mint 30 százalékkal csökkent, termelésüket 11 százalékkal növelték. Összegezve: a gyárban a termelékenység 70 százalékkal javult az utóbbi öt esztendőben. Amíg egy dolgozóra 1976-ban 822 ezer doboz gyufa jutott, ez a szám 1980-ban már meghaladta az 1,3 milliót. Eredményeik tükröződtek a bérszínvonalban is, amely több mint 45 százalékkal emelkedett öt év alatt.

Bár az elmúlt, 1980-as esztendőben nehezebb feltételek között kellett dolgozniuk, mint korábban, sikeresen zárult ez az év is. Az anyag- és energiaárak növekedését például részben sikerült kompenzálni a költségek csökkentésével, például

az anyagnormák szigorúbb betartásával, az energiatakarékossággal, import alkatrészek és anyagok kiváltásával. Itt érdemes megemlíteni azt is, hogy 1980-ban például felleannyi földgázt sem fogyasztottak, mint 1976-ban. Tavalyi eredményeiket mindemellett kedvezően befolyásolta az is, hogy exportra is szállíthattak, ami lehetővé tette gépeik jobb kihasználását.

S hogy mivel kezdték az idei évet a gyufagyárban? Úgy tervezik, hogy naponta 1 millió 370 ezer doboz gyufát fognak előállítani, azaz 7 százalékkal többet, mint tavaly. A Szegedi Gyufagyár ideji terve 370 millió doboz gyufa előállítását írja elő. S az sem közömbös, hogy dolgozóiknak a tavalyi eredmények alapján 6 százalékos bérfelértést tudnak biztosítani.

munkát ebbe beleölték, még a haragosuknak se kívánják. A sikert — a több éves, jó gazdálkodás folytatását — a már most folyó hárszámadási munkák is sejtetik. Fölmérték a közös vagyont, s a „gyorslista” szerint több mint tízmillió forint nyereséget várnak. Erre koccintottak is szilveszter napján, amikor a közösség irányítói — több mint százan — értékelték az ösztendő munkáját. Akkor vázolták az idej tennivalókat, amelybe beleszóltak a városi és a megyei pártbizottság ajánlatát. Különböző, amikor csak lehetett, dolgoztak a traktorok a földeken, még éjjel is. Ösről maradt még az új évre is kevés szántanivalóuk.

Az állattartó telepeken — mint az köztudott — az ünnepek idején is bejártak a takarmánvosok a tehenészek. Megetették, megittatták a jószágokat, kicserélték alutuk az almot. Újév után a kertészek se tétlenkedtek. Ápolták a csemetéket, az üvegházi növényeket. Hasonló módon cselekedtek az évváltás- kor a többi gazdaságban is.

Társadalombiztosítás, táppénzes helyzet

Ülést tartott a megyei tanács vb

A Csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága tegnap, kedden Szegeden ülésezett. A testület az előterjesztések között több fontos kérdésben döntött. A megyei és a Szeged városi tudógondozó intézetek a Csongrád megyei tanács Tudógyógyintézetéhez (Deszk), míg a megyei ideg-gondozó, az onkológiai és a trachomai szakrendelések a Szeged megyei városi tanács kórház rendelőintézetéhez kerültek január elsejével. A megyei tudógondozó intézetek átszervezése indokolja az intézmény névváltozását. A végrehajtó bizottság egyetért, hogy a deszki tudógyógyászati központi nevével Csongrád megyei tanács Tudógyógyintézet (Deszk) elnevezésre változtassák.

A testület ezt követően megvitatta és elfogadta a megyei Társadalombiztosítási Igazgatóság munkájáról és a táppénzes helyzet alakulásáról készült tájékoztatót. Mint köztudott, a szocialista államban a társadalombiztosítás gyakorlatilag minden lakosra kiterjed. Igen jelentős az az összeg, amelyet az állampolgárok ilyen címen kapnak. Az egy személyre jutó társadalombiztosítási juttatás a megyében már meghaladja az évi 12 ezer forintot.

A végrehajtó bizottság áttekintette a betegségi ellátás és gyermekgondozási segély helyzetét is. Egyetértett a testület a társadalombiztosítási igazgatósággal abban a kérdésben, hogy indokolatlannak látszik a csökkentett táppénzfolyósítás a kórházi ápolás idején.

Sajnos a népesedéspolitikai intézkedések korábbi kedvező hatásai nem érvényesülnek, szükség lenne a gyermekgondozási segély felemelésére is. A táppénzrendszer általában megfelelő, de a keresetvesztésért csak 65-75 százalékos pótló. A dolgozónak további veszteséget jelent, hogy a táppénz megállapításánál az előző évi munkabéret veszik figyelembe a betegséget közvetlenül megelőző kereset helyett. Ezen a helyzeten is indokolt lenne változtatni, a népgazdaság teherbírástól függően.

A nyugdíjjáradékosok száma 1975-höz képest 13 százalékkal emelkedett, aminek oka az átlagéletkor növekedése, s a biztosítottak körének kiterjesztése. Az öt évvel ezelőtti bevezetett nyugdíjrendszer megszüntette ugyan a résznyugdíjat, de újratemelte az alacsony összegű nyugdíjakat, ugyanígy igen magas azoknak a száma, akik csak 10-15 évi szolgálati idővel rendelkeznek. Ezen a helyzeten javít a január elsején bevezetett módosítás, amely 1991-től a 20 éves szolgálati idő megteremtését írja elő minimumként. Csongrád megyében az országos átlagnál kedvezőbb az öregségi és rokkantsági nyugdíjak aránya. Azonban

nagyobb figyelmet érdemel, hogy a rokkantsági nyugdíjba vonulók 80 százalékánál a munkaképesség csökkenése 67-70 százalékos, általában nem munkaképtelenek, de az üzemeknek, vállalatoknak jobban kellene élniük a rehabilitációs foglalkozás lehetőségével. Sem a munkáltató, sem a dolgozó egyelőre nem érdekelt megfelelő módon a csökkent munkaképesség hasznosításában. Ugyanis csökkenteni lehetne a rokkantnyugdíjasok árnyát. S van még egy másik figyelemre méltó Csongrád megyei jelenség: a nyugdíj-átlag nem éri el az országos átlagot. Az alacsony összeg magyarázható a könnyűipar túlsúlyával, a nők foglalkoztatottságának magasabb arányával, a nagylétszámú nyugdíjas járadékos állománnyal, alapvető ok azonban az alacsony átlagbér a megyében. A végrehajtó bizottság hangsúlyozottan foglalkozott azzal, miképp lehet az aránytalanságokat csökkenteni.

Bővült a családi pótlékra jogosultak köre. Annak folyósítják a családi pótlékot, akinek a háztartásában van a gyermek. Azonos lett az ipari dolgozók és a termelőszövetkezeti tagok részére folyósított családi pótlék összege. Tavaly júliustól tovább emelkedett a három vagy több gyermeket eltartó családok családi pótléka. Azonban a családi pótlék a nevelési költségnek csak egy részét fedezi, s ezért kedvező visszhangra talált az a politikai döntés, hogy a hatodik ötéves tervben tovább kell növelni a családi pótlék összegét.

A végrehajtó bizottság áttekintette a táppénzes helyzetet is. A testület megállapította, hogy a táppénzes helyzet javult, a mutatók jobbakká váltak az országosnál. Az eredmények ellenére a következő gondok tapasztalhatók: egyes betegségek átlagos táppénzes ápolási ideje megnövekedett; Szegeden még gyakran előfordul, hogy elhúzódnak a táppénzes betegek kivizsgálása; nem születtek határozott intézkedések a táppénzes fegyelem ellen vétőkkel szemben, és ezért tovább kellene javítani a betegellenőrzést a vállalatoknál és intézményeknél.

A végrehajtó bizottság foglalkozott a TIT Csongrád megyéi szervezeteinek munkájával is. A testület elismerését fejezte ki az eredményekért. Az utóbbi három évben különösen a mezőgazdasági, valamint a műszaki ismeretterjesztés fejlődött nagy ütemben. Népszerűvé váltak a munkások továbbképzését és a termelést közvetlenül segítő tanfolyamok. Igen nagy az érdeklődés a TIT idegen nyelvű tanfolyamai iránt. Míg 1976-ban csak kétezeren, tavaly már három-ezren jelentkeztek nyelvvizsgára.